Allianssin lausunto yhteisöjen kokousmenettelyjä koskevasta väliaikaisesta laista

Asia: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi väliaikaisesta poikkeamisesta osakeyhtiölaista, asunto-osakeyhtiölaista, osuuskuntalaista, yhdistyslaista ja eräistä muista yhteisölaeista (HE 53/2021 vp)
Viite: Lausuntopyyntönne 15.4.2021

Suomen nuorisoalan kattojärjestö Allianssi ry edistää nuorten osallisuutta yhteiskunnassa sekä kouluttaa, palvelee ja tuo yhteen järjestöissä, kunnissa ja seurakunnissa työtä tai vapaaehtoistyötä tekevät nuorisoalan toimijat. Allianssin jäseninä on yli 140 nuorisojärjestöä ja muuta nuorisoalalla toimivaa yhteisöä - käytännössä kaikki Suomessa toimivat nuorisoalan järjestöt.

Kiitämme eduskunnan lakivaliokuntaa mahdollisuudesta lausua otsikossa mainitusta hallituksen esityksestä ja lausumme lakivaliokunnalle kunnioittaen seuraavaa:

Pidämme tarpeellisena jatkaa voimassa olevan väliaikaisen lain mukaisia kokouksen järjestämistä ja osallistumista helpottavien poikkeusten voimassaoloa.

Tämänhetkinen tilannekuva huomioiden ei vaikuta realistiselta olettaa, että kattava osa väestöstä saataisiin rokotussuojan piiriin ennen nykyisen poikkeamislain määräajan loppumista 30.6.2021. Näin ollen terveysturvallisuuteen liittyvät syyt ovat edelleen ajankohtaisia ja koronaviruksen leviämisen estäminen tarpeen.

Väliaikaisen poikkeamislain turvin yhdistykset ovat voineet järjestää vuosikokouksiaan luotettavalla ja ennakoitavalla tavalla. Huomioiden, että kaikkien yhdistysten säännöt eivät mahdollista esimerkiksi etäosallistumismahdollisuuden järjestämistä yhdistyksen kokouksissa, väliaikaisen poikkeamislain turvin yhdistykset kykenevät huolehtimaan sääntömääräisestä päätöksenteostaan ja jäsendemokratian toteutumisesta.

Suomen nuorisoalan kattojärjestö Allianssi ry
Allianssi-talo, Asemapäällikönkatu 1, 00520 Helsinki
alli.fi

Poikkeusten voimassaolon jatkaminen kesäkuun 2022 loppuun on perusteltua.

Olemme jo aiemmissa väliaikaisia poikkeamislakeja koskevissa asiantuntijalausunnoissamme toivoneet, että poikkeaman voimassaoloaika säädettäisiin suoraan riittävän pitkäksi. Arviomme mukaan tämä asettaisi yhdistyksiä keskenään yhdenvertaisempaan asemaan (huomioiden esimerkiksi sääntömääräisten kokousten määrän vuodessa) ja poistaisi yhdistysten toiminnasta yhden poikkeukselliseen tilanteeseen liittyvän epävarmuustekijän.

Huomionarvoista on, että merkittävä osa yhdistyksistä pitää vuosikokouksensa keväällä. Kesäkuun loppuun 2022 jatkuva poikkeamislain voimassaolo mahdollistaisi yhdistyksille myös vuoden 2022 kevätkokouksen valmistelun ennakoitavasti ilman lainsäädäntöön liittyviä epävarmuustekijöitä. Riittävän pitkä voimassaolo edistäisi terveysturvallisuutta ja olisi järkevää varautumista mahdolliseen virustilanteen muuttumiseen.

Koronavirustilanteen myötä lienee perusteltua harkita muutoksia yhdistyslakiin. Kesäkuun loppuun 2022 jatkuva voimassaolo mahdollistaisi myös pysyvän lainsäädännön muutosten voimaan saattamisen harkitusti ja hallitusti. Esimerkiksi Yhteisöllinen kansalaistoiminta 2020 -työryhmä on mietinnössään esittänyt hiljattain muutoksia yhdistyslakiin.

Hallituksen esitykseen sisältyvä säännös, jonka mukaan kevään 2020 väliaikaista lakia vastaavasti yhteisön kevään ja kesän 2021 kokouksen voi siirtää pidettäväksi viimeistään 30.9.2021 mennessä, on mielestämme perusteltu ja tarpeellinen.

Tämä turvaa yhdistyksille monipuolisemmat vaihtoehdot järjestää sääntömääräiset kokouksensa mahdollisimman terveysturvallisesti ja jäsenistönsä tarpeet ja piirteet huomioiden. Tämän mahdollisuuden hyödyntäminen edellyttää kuitenkin väliaikaisen lain saattamista voimaan mahdollisimman pian.

Pidämme myös tarpeellisena sitä, että nykyisen väliaikaisen lain aikana koolle kutsutun mutta tulevan väliaikaisen lain aikana järjestettävän kokouksen järjestelyihin lainsäätämismenettely ei vaikuta, vaikka nykyisin voimassa oleva väliaikainen laki

kumottaisiin ennen sen mukaisten poikkeusten voimassaolojen päättymistä uuden väliaikaisen lain voimaantullessa.

Helsingissä 15.4.2021

Iiris Hynönen
va. puheenjohtaja
Suomen nuorisoalan kattojärjestö
Allianssi ry

Ilmari Nalbantoglu
va. toiminnanjohtaja
Suomen nuorisoalan kattojärjestö
Allianssi ry

Lisätiedot:
talous- ja hallintojohtaja Juuso Luomala, 040 745 9182, juuso.luomala@alli.fi